



## דוח המבקרים

### אמיר שוורץ



אלבום  
גלויים ונסתרים, דני סנדרסון

## יצא לו להיט

הנה חוויה מוזיקלית מרעננת: אלבום הופעה של דני סנדרסון בלי אף להיט מוכר. ולמרבה הפלא, רוב השירים כאן מוצלחים



לא תמיד מוזיקאי יודע האם השיר שהוא כותב גם יצלח. למרות שחומרי הגלם והתיבול המרכיבים אותו מגיעים פחות או יותר מאותו אזור חיוג כמו אלו של הלהיטים, מעטים מתחברים אליהם, והם נשכחים. וכך יוצא שאמנים עם קטלוג מאוד רחב ומגוון, מתקבעים לבסוף סביב 15-20 שירים יפים, אך די טחונים.

זו שיטה נוחה ומתגמלת, אך מוזיקאים אמיתיים חייבים לצאת לעיתים מאזור הנוחות שלהם ולאפשר גם לחומרים שפחות הצליחו לצאת לסיבוב בחוץ. גם כדי לרענן לקהל, ובעיקר בשביל לא להשתעמם. המהלך המתבקש הזה לא קורה מספיק. כשהוא מתרחש מדובר לרוב בחיגוי מוצרקות, כמו למשל ב"גלויים ונסתרים" – אלבום ההופעה החדש של דני סנדרסון.

בין 14 השירים שכאן אין אף להיט של סנדרסון, או אפילו משהו שמתקרב לכך – ומאף תחנה בקריירה. לא את "יו יח" ו"הגלשן" ובטח שלא את "זה הכל בשבילך". ולמרות שאף אחד מהשירים שפה לא הצליח, רובם מוצלחים, ומי שיאזין להם כעת – או שנכח במופע היחיד שבמסגרתו הם בוצעו (מתי יהיה עוד אחד?) – יגלה שהם לא נופלים בהרבה מאחיהם שגורלם שפר עליהם יותר. מאוד נעים לגלות מחדש את "מגדלור" (מהאלבום ה"לא נודע") או את "אל תדברו איתי" ("מת לככות 2"), ובטח שאת "מפלט אחרון" היפהפה מ"קונגו בלו" שזוכה כאן לביצוע שעולה על המקור, לא מעט בזכות הנגיעות הערביות העדינות שנוספו לו. שלא לדבר על "בקצה המערב" שביצע במקור גידי גוב.

סנדרסון הוא מגדולי הגיטריסטים העבריים, אך ב"גלויים ונסתרים" נדמה שהוא בחר לתת קדימות לשירי הקלידים שכתב. המופע הזה פחות רוקנרולי מהסט הסנדרסוני המקובל, אך עדיין תמצאו כאן כמה מהלכי גיטרות יפים כמו ב"במזל דגים" מאלבום הבכורה שלו או ב"אבן המנדלי" של דורה, שהוא גם הנציג היחיד לפרק הלהקות העשיר של סנדרסון.

ואפרופו להקות, חלק נכבד מהקרדיט ליופי שהוא "גלויים ונסתרים" מגיע ללהקה שסביב סנדרסון. אמנם אין לה שם, אך חלוקת תפקידי השירה פה בין החברים (כפיר בן ליש, הילי בוימל, עידו זלנזיק ואורית שלום), מזכירה במקצת את תור הזהב שלו בסבנטים.

### בנימין טוביאס



סרט  
הנה אנחנו

## המופע של שיא הרגש

סרטו החדש של ניר ברגמן, על מסעם של אב ובנו האוטיסט, מצטיין באנושיות ורגישות, והשחקנים שי אביבי ונועם אימבר נהדרים. מומלץ לאוהבי דרמות משפחתיות נוגות. אפילו המבקר הציניקן שלנו נפל בקסם



ברחה ברחבי הארץ. לא בדיוק "יוצאים", אלא "מתגלגלים". זה החן הגדול ב"הנה אנחנו", וגם הסבר ראוי למה בסוף זה סרט ולא סדרת טלוויזיה. ברגעיו הטובים, זה מעין סרט מסע עקום, לא אמריקאי בעליל אבל עדיין משחק עם מוסכמות הז'אנר. שני גיבורי בורחים, אבל לא ברור לאן ואיך אפשר בארץ כל כך קטנטנה. הם מגיעים לאילת ובאופן טבעי צריכים לעשות אחורה פנה. הם מהוססים, מתחמקים, ובכל זאת יוצאים להרפתקה גדולה בלי לשים לב.

כל זה לא היה מתאפשר ללא שני אסים: התסריט החכם והמדוד של רנה אידיסיס ("על הספקטרום") שביססה אותו חלקית על אביה ואחיה שעל הרצף – ולכן הסרט הוא גם מה שנקרא באנגלית rings true, "מרגיש אמיתי". יש כאן הימנעות מהמכשלה של רוב "סרטי המחלה" ההוליוודיים שטובעים בקיטש, לצד תחושה שאידיסיס מכירה באמת את עולם האוטיות והטיפול בו, וניגשת אליו ממקום לא נצלני. האס השני הוא כמוהו המשחק הנהדר – לכאורה כרגיל אצל ברגמן ובכל זאת הפעם יש הצטיינות יתרה: אביבי, עם החיוך הממזרי שלו שלפתע הופך לעצוב, יוצא חם ואנושי כל כך. יש ברמות הזו קצת צ'פלין, שרוחו הטרגיקומית בכלל שורה על הסרט כולו. זו כבר אינה הפתעה לצופי קולנוע ישראלי שמכירים את כישוריו של אביבי כשחקן דרמטי ("געגוע", "שבוע ויום"), אך אימבר הוא תגלית של ממש. גילום אוטיסט בקלות יכול להידרדר למניירות צעקניות, אבל ברגמן ואימבר ("מעבר להרים ולגבעות" ו"יובג השבוע ב"מפקדת") מצליחים לבנות דמות משכנעת ונוגעת, עם עולם מושגים והתנהגויות שהיא בנתה לעצמה. הנפילה היחידה היא בעיצוב דמות האם הגרושה, שלמרות מאמצים של ברגמן ואידיסיס לתת לה קול עדיין יוצאת "הרעה" בסיפור – האישה המגבילה והחמוצה מול הגברים החופשיים.

בשורה התחתונה, ולמרות אולי שלא לכותב שורות אלה כוון "הנה אנחנו", מדובר בסרט ישראלי עשוי היטב, נוגע ומרגש. למי שאוהבים סרטים שאוהבים את הדמויות שלהם – לא להחמיץ.

מה הופך דווקא אותנו הישראלים, החוצפנים והקולוניים, לכל כך טובים בייצור דרמות משפחתיות נוגות, מ"בטיפול" ועד נניח "פלפלים צהובים"? אני משער שחלק גדול מזה קשור לדברים ייחודיים לנו, כמו תרבות השכול – שמחייבת ישראלים להתמודד עם אובדן – וגם מה שמכונה לעיתים "תוגת הישראליות". בסבב הנוכחי, של 20 השנים האחרונות, יש להצטיינות הזו מקור מרכזי נוסף: ניר ברגמן.

מאז סרט הבכורה שלו "כנפיים שבורות", אחד ממבשרי "תור הזהב" של הקולנוע הישראלי בתחילת שנות ה-2000, ברגמן הפך למזוהה עם הז'אנר (הוא אגב אחד מיוצריה ובמאיה המקוריים של "בטיפול" וסייע מאוד בקביעת הטון השקט שם). לפני שאפנה למה שהוא מבחינתי סרטו הטוב ביותר, "הנה אנחנו", אומר בגילוי לב שברוך כלל אני נרתע מסדרות וסרטים האלה, החמוצים-מתוקים-רגישים.

"סרטי סם שפיגל", ליגלגנו עליהם בחוג לקולנוע באוניברסיטת תל-אביב כשהיינו סטודנטים, במין לוקאל-פטריוטיות קצת ילדותית מול הקבוצה היריבה מבית הספר המתחרה לקולנוע: סרטים עדינים, מתוסרטים היטב, לא "נועזים" קולנועית ולא מחקים יוצרים סטודנטים טיפוסיים בשנה א' רוצים להידמות אליהם (האחים כהן, סקורסזה, טרנטינו), וגם לרוב אפוליטיים בעליל (שזה יתרון וחסרון). מאז החלוקה היטשטשה, וב"שפיגל" שינו את הטון, ובכל מקרה רבים חושבים הפוך ממני. מבחינתם סרטים כאלה – עם דגש על דמויות, משחק ו"רגעים אנושיים" – הם הסיבה הכי טובה לראות סרט.

כל ההקדמה הארוכה הזו באה להגיד שלמרות שאני וברגמן – בוגר "שפיגל" כמוהו – ממש לא מסתדרים בטעמים, צריך להודות ש"הנה אנחנו" הוא חתיכת סרט משוכה. אנושי, נוגע, לא מתלהם. סיפור על אב ובן, בגיי לום שי אביבי ונועם אימבר המצוינים. הבן הוא אוטיסט בגיל הנעורים שכל עולמו הוא אביו. ואילו האב מקדיש את כל שעות עירותו לטיפול בבן. ואז, בצו בית משפט ובעקבות לחץ של האם הגרושה מהאב (סמדי וולפמן), הבן עומד להילקח להוסטל. כולם בטוחים שזה הפתרון הנכון – וכנראה גם רוב הצופים – אבל האב והבן יוצאים למסע